

YÖNETMELİK

Karar Sayısı: 6513

Ekli “Yabancı Silahlı Kuvvetlere Bağlı Gemilerin Türk İçsularına ve Limanlarına Gelişleri ve Bu Sulardaki Hareket ve Faaliyetlerine İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik”in yürürlüğe konulmasına, 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanunu, 5682 sayılı Pasaport Kanunu, 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu ile 2674 sayılı Karasuları Kanunu hükümleri gereğince karar verilmiştir.

9 Aralık 2022

Recep Tayyip ERDOĞAN
CUMHURBAŞKANI

**YABANCI SİLAHLI KUVVETLERE BAĞLI GEMİLERİN TÜRK İÇSULARINA VE
LİMANLARINA GELİŞLERİ VE BU SULARDAKİ HAREKET VE
FAALİYETLERİNE İLİŞKİN YÖNETMELİKTE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA
DAİR YÖNETMELİK**

MADDE 1- 24/11/1983 tarihli ve 83/7467 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Yabancı Silahlı Kuvvetlere Bağlı Gemilerin Türk İçsularına ve Limanlarına Gelişleri ve Bu Sulardaki Hareket ve Faaliyetlerine İlişkin Yönetmeliğin 1 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 1- Bu Yönetmelik, 24/4/1930 tarihli ve 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanunu, 15/7/1950 tarihli ve 5682 sayılı Pasaport Kanunu, 4/4/2013 tarihli ve 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu ile 20/5/1982 tarihli ve 2674 sayılı Karasuları Kanununa dayanılarak, barış zamanında Yabancı Silahlı Kuvvetlere bağlı gemilerin Türk iç sularına ve limanlarına gelişlerine ve buralardaki hareket ve faaliyetlerine ilişkin ilke ve yöntemleri belirler.”

MADDE 2- Aynı Yönetmeliğin 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı fıkranın sonuna aşağıdaki bentler eklenmiştir.

“3) Limanlar:

Gemilerin personel, yolcu indirip-bindirme, yükleme-boşaltma, bağlama, barınma ve beklemelerine elverişli yeterli su derinliğine sahip, teknik ve sosyal altyapı tesisleri, yönetim, destek, bakım-onarım ve depolama birimleri bulunan tabii veya suni olarak rüzgar ve deniz tesirlerinden korunmuş kıyı yapılarıdır.”

“17) Acil Durumlarda Ziyaret:

Karadeniz, Ege ve Akdeniz’de seyir icra eden yabancı askerî gemilerin arıza, fırtına, tıbbi tahliye ve benzeri acil durumlarda Türk kara suları, iç sular ve limanlarına giriş halidir.

18) Makam Ziyaretleri:

Yabancı Silahlı Kuvvetlere bağlı gemilerin yönetim kadrosunu oluşturan personel ve bu personele eşlik edecek yabancı askerî ataşeler tarafından mülki ve askerî makamlara gerçekleştirilen ziyaretlerdir.

19) Millî Savunma Bakanlığı Kadro Ve Kuruluşunda Yer Alan Kurumlar:

Millî Savunma Bakanlığı merkez, taşra ve yurt dışı teşkilatı, Genelkurmay Başkanlığı, Kara Kuvvetleri Komutanlığı, Deniz Kuvvetleri Komutanlığı, Hava Kuvvetleri Komutanlığı, Millî Savunma Üniversitesi ile Harita Genel Müdürlüğünü ifade eder.”

MADDE 3- Aynı Yönetmeliğin 5 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 5- Yabancı Silahlı Kuvvetlere bağlı gemiler Türk kara suları ve iç sularında seyir halinde veya demir sahasında ya da liman, iskele ve şamandıra gibi kıyı tesislerinde buldukları sürece millî bayraklarını görünür bir yere çekmek zorundadır.”

MADDE 4- Aynı Yönetmeliğin 9 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 9- Türk iç suları ve limanlarını ziyaret etmek amacıyla izin almış bulunan Yabancı Silahlı Kuvvetlere bağlı gemilere uçak, helikopter veya insansız hava araçları (İHA) refakat ettiği veya doğrudan doğruya kuvvetin bünyesinde bu tür vasıtalar bulunduğu takdirde, bunlar hava yolu ile Türk hava sahasına giremez. Yabancı Silahlı Kuvvetlere bağlı gemiler, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetinin izni olmadan bünyelerindeki uçak, helikopter veya İHA’ları Türk hava sahası içerisinde uçuramaz.”

MADDE 5- Aynı Yönetmeliğin 11 inci maddesinin birinci fıkrasının (2) ve (3) numaralı bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“2) Gemilerde bulunan dalgıç ve kurbağa adamlar her ne amaçla olursa olsun dalış yapamaz. Ancak acil olarak karına kontrolü veya tamerini gerektiren hallerde, en yakın bölge liman başkanlığı veya liman başkanlığı ve yerel Türk deniz/bölge/saha komutanı veya onun bulunmadığı durumlarda yerel garnizon komutanlığının izni ile sözü geçen personele Türk dalış personeli ile birlikte dalış yaptırılabilir. Bu tür bir iznin verilmesi halinde ilgili yerel makam, durumdan Deniz Kuvvetleri Komutanlığını haberdar eder.

3) Geminin normal faaliyetleri sırasında üretilen ve Denizlerin Gemiler Tarafından Kirlenmesinin Önlenmesine Ait Uluslararası Sözleşmenin (MARPOL 73/78) eklerinde tanımlanan tüm atıklar ile yük artıklarını çevreye zarar verecek şekilde doğrudan ve/veya dolaylı olarak denizlere veya iç sulara bırakması yasaktır.”

MADDE 6- Aynı Yönetmeliğin 12 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 12- Yabancı Silahlı Kuvvetlere bağlı gemilerin; Türk iç suları veya limanlarında buldukları sürede meydana gelebilecek çarpışma, karaya oturma ve geminin batması gibi herhangi bir kaza veya olağanüstü durumda gemi komutanının, durumu en yakın bölge liman başkanlığına veya liman başkanlığına ve yerel Türk deniz/bölge/saha komutanına, onun bulunmadığı hallerde yerel garnizon komutanına bildirmesi veya gemilerin ait olduğu Devletin büyükelçiliğinin, durumu Türk Hükümeti yetkili makamlarına bildirerek kazaya uğrayan gemiye Türk yetkili makamları tarafından yardım edilmesi hususunda başvurması halinde, kazaya uğrayan Yabancı Silahlı Kuvvetlere bağlı gemilere gerekli kurtarma ve onarım yardımı yapılabilir. Türk yetkili makamları, meydana gelen kazanın yarattığı tehlikenin makul bir süre içinde giderilmemesi halinde duruma müdahale ederek masrafları geminin ait olduğu Devlet tarafından ödenmek üzere, gerekli emniyet tedbirlerini alabilir.”

MADDE 7- Aynı Yönetmeliğin 13 üncü maddesine ikinci fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Türk iç sularına ve limanlarına girecek Yabancı Silahlı Kuvvetlere bağlı gemilerin iç sulara veya limanlara 5 mil kala, ilgili telsiz devrelerinden yetkili makamlara geminin adını ve mevkiini belirtir mevki raporu vermesi gereklidir.”

MADDE 8- Aynı Yönetmeliğin 14 üncü maddesinin birinci fıkrasının ilk cümlesi ile (1) numaralı bendinin (A) alt bendi ve (2) numaralı bendinin (A) alt bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, aynı fıkraya (3) numaralı bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bentler eklenmiştir.

“Yabancı Silahlı Kuvvetlere bağlı gemilerin Türk iç suları veya limanlarına yapacakları ziyaretler, “Resmi Ziyaretler”, “Gayriresmi Ziyaretler”, “Olağan Ziyaretler”, “Acil Durumlarda Ziyaretler” ve “Makam Ziyaretleri” olmak üzere beş biçimde yapılabilir.”

“A- Resmi ziyaretlerle ilgili izin istemleri, geminin bağlı olduğu Devlet Hükümeti tarafından ve diplomatik yoldan Türk Dışişleri Bakanlığına yapılır. Dışişleri Bakanlığı, resmi ziyaret istemi konusunda Millî Savunma Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı ile gerekli gördüğü diğer bakanlık ve kuruluşların görüşlerini alarak istemi yanıtlar ve sonuçtan bu makamları haberdar eder. Ziyaret isteminin olumlu karşılanması halinde Millî Savunma Bakanlığı, kadro ve kuruluşunda yer alan kurumlar aracılığıyla ziyaretin yapılacağı bölgedeki ast komutanlıklara gerekli emir ve direktifleri verir ve bu husustaki uygulamalardan Dışişleri Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı ile ziyaretin yapılacağı bölgedeki mülki idare amirini ve yüksek askerî makamı haberdar eder.”

“A- Gayriresmi ziyaretlerle ilgili izin istemleri, geminin ait olduğu Devletin, Türkiye Cumhuriyeti nezdindeki deniz ataşesi, olmadığı takdirde diğer askerî ataşe tarafından bu Yönetmeliğin eki EK-1’de örneği yer alan “ZİYARET İSTEK FORMU” ile birlikte Millî Savunma Bakanlığına yapılır. NATO ülkelerine ait gemilerin NATO harekât komutası veya kontrolü altında iken, Türk limanlarını ziyaretlerine ilişkin olarak NATO ülkelerince mutabık kalınmış usuller çerçevesinde, gemilerin harekât komutası veya kontrolü yetkisi verilmiş NATO komutanı tarafından Millî Savunma Bakanlığına, EK-1’de yer alan “ZİYARET İSTEK FORMU” ile talepte bulunulur. Millî Savunma Bakanlığı tarafından istemle ilgili olarak; İçişleri Bakanlığı, Dışişleri Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığının görüşleri alınarak istem yanıtlanır. Yanıtın olumlu olması halinde, Millî Savunma Bakanlığı kadro kuruluşunda yer alan kurumlar tarafından İçişleri Bakanlığı, Dışişleri Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı ile mülki idare amirlikleri durumdan haberdar edilir, ziyaretin yapılacağı bölgedeki ast komutanlıklara gerekli emir ve direktifler verilir ve bölgesindeki en üst askerî makam bilgilendirilir.”

“4) Acil Durumlarda Ziyaretler:

A- Acil durumlarla ilgili izin istemlerinde de gayriresmi ziyaretlerde uygulanan yöntemlere uyulur. Ancak durumun aciliyeti nedeniyle geminin ait olduğu Devletin, Türkiye Cumhuriyeti nezdindeki deniz ataşesi, olmadığı takdirde diğer askerî ataşe tarafından durum telefon ile Genelkurmay Başkanlığı Silahlı Kuvvetler Komuta ve Harekât Merkezine (SKKHM) bildirilir. Genelkurmay Başkanlığı tarafından Dışişleri Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Millî Savunma Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı ile Deniz Kuvvetleri Komutanlığı ivedilikle durumdan haberdar edilir. Nükleer gemilerin nükleer ve/veya radyolojik tehdit ve tehlikeler kapsamında acil durum ziyareti yapmak istemesi

durumunda Nükleer Düzenleme Kurumu da durumdan haberdar edilir. Aksi bir görüş alınmazsa Deniz Kuvvetleri Komutanlığına talebin karşılanması amacıyla emir verilir.

B- Deniz Kuvvetleri Komutanlığı tarafından, Ana Arama Kurtarma Koordinasyon Merkezi (AAKMM), bölge liman başkanlıkları, liman başkanlıkları, Sahil Güvenlik Komutanlığı, ilgili mülki ve askerî makamlarla koordine kurularak talebin karşılanması sağlanır.

5) Makam Ziyaretleri:

Yabancı Silahlı Kuvvetlere bağlı gemilerin yönetim kadrosunu oluşturan personel ve bu personele eşlik edecek yabancı askerî ataşeler tarafından talep edilen makam ziyaretleri kapsamında;

A- Mülki makamlara yapılacak ziyaret talepleri İçişleri Bakanlığınca değerlendirilerek cevabı talepte bulunan ilgili ataşeliğe bildirilir.

B- Askerî makamlara yapılacak ziyaret talepleri Millî Savunma Bakanlığınca değerlendirilerek cevabı talepte bulunan ilgili ataşeliğe bildirilir.

C- Uluslararası Gemi ve Liman Tesisi Güvenliği (ISPS Kod) kapsamındaki sivil liman ziyaretlerine ilişkin taleplerde gerekli koordinasyon Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığınca sağlanır.”

MADDE 9- Aynı Yönetmeliğin 15 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “Başbakanlık” ibaresi “Cumhurbaşkanlığı” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 10- Aynı Yönetmeliğin 16 ncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Liman Başkanının” ibaresi “bölge liman başkanı ya da liman başkanının” şeklinde değiştirilmiş, üçüncü fıkrasına “gerekli personeli” ibaresinden sonra gelmek üzere “silahsız olarak” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 11- Aynı Yönetmeliğin 17 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Liman ziyaretleri sırasında Yabancı Silahlı Kuvvetlere bağlı gemilerin personeli ancak mahallin en büyük mülki amirinin, garnizon komutanının görüşünü alarak vereceği izin ile 5682 sayılı Kanun ve 6458 sayılı Kanun hükümlerine uygun olarak sahile çıkabilir. Mütakabiliyet esası göz önünde bulundurulmak suretiyle gemi komutanı tarafından gemi personelinin adı, soyadı ve rütbesini ihtiva eden bir liste yerel mülki amirliğe verilir. Bu personel silah taşıyamaz.”

MADDE 12- Aynı Yönetmeliğin 19 uncu maddesinin üçüncü fıkrasına “deniz/bölge/saha komutanlığına ve” ibaresinden sonra gelmek üzere “bölge liman başkanlığına veya” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 13- Aynı Yönetmeliğin 20 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 20- Ziyaret programı ve ziyaret sırasında takip edilecek hareket tarzı, ziyaret isteminde bulunan Devletin deniz ataşesi, olmadığı takdirde diğer askerî ataşe ile Millî Savunma Bakanlığı kadro ve kuruluşunda yer alan kurumlar arasında kararlaştırılır.”

MADDE 14- Aynı Yönetmeliğin 24 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 24- Yabancı Silahlı Kuvvetlere bağlı nükleer gemilerin Türk iç sularına ve limanlarına yapacakları ziyaretlere ilişkin başvuruyu Dışişleri Bakanlığı; Adalet Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Millî Savunma Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekterliği ve Nükleer Düzenleme Kurumuna göndererek görüşlerini ister. Adı geçen kurumlar müracaatı inceleyerek bu konudaki görüşlerini en kısa zamanda Dışişleri Bakanlığına gönderir. Dışişleri Bakanlığı gelen görüşleri değerlendirerek müracaata ilişkin nihai kararı verir ve bunu ilgili büyükelçiliğe bildirir.”

MADDE 15- Aynı Yönetmeliğin 28 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Dışişleri Bakanlığınca yapılacak bildirimden itibaren on beş gün içerisinde, ziyaretin yapılacağı limanın bulunduğu ilin valisinin veya görevlendireceği vali yardımcısının başkanlığında; bölge liman başkanı veya liman başkanı, liman işletme müdürü; Nükleer Düzenleme Kurumunca görevlendirilecek temsilciler, il jandarma alay komutanı, varsa sahil güvenlik bölge/grup/karakol/bot komutanı, emniyet müdürü, sağlık müdürü, Meteoroloji Genel Müdürlüğü temsilcisi, Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü temsilcisi, gümrük idaresi temsilcisi, belediye başkanı ve varsa yerel deniz/bölge/saha komutanlığı temsilcisinden oluşan bir komisyon toplanarak çeşitli durumların gerektireceği ihtiyaçları karşılayacak şekilde bir “önlem planı” ile bir “Tehlikeli Durum Planı” hazırlar.”

MADDE 16- Aynı Yönetmeliğin 31 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 31- Nükleer gemi, Türk iç sularında veya limanlarında bulunduğu veya buralara yaklaştığı sırada, gemide çevreye zarar vermesi olası bir kaza veya böyle bir kazaya yol açabilecek tehlikeli bir durumun meydana gelmesi halinde geminin komutanı en seri haberleşme vasıtasıyla en yakın bölge liman başkanını veya liman başkanını, yerel Türk deniz/bölge/saha komutanını veya yerel garnizon komutanını alınabilecek ilk önlemlere yardımcı olmak üzere gerekli bilgilerle birlikte, durumdan haberdar eder.

Raporu alan makam durumu mahallin en büyük mülki amiri kanalıyla Dışişleri Bakanlığına, Millî Savunma Bakanlığına, Sağlık Bakanlığına, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığına, Nükleer Düzenleme Kurumuna, Sahil Güvenlik Komutanlığına, Bölge Liman ve Deniz İşleri Müdürlüğüne bildirir. Bu makamlar alınacak önlemleri kararlaştırır.”

MADDE 17- Aynı Yönetmeliğin 36 ncı maddesinde yer alan “Bakanlar Kurulu” ibaresi “Cumhurbaşkanı” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 18- Aynı Yönetmeliğin eki “Ek:1 ZİYARET İSTEK FORMU” ekteki şekilde değiştirilmiştir.

MADDE 19- Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 20- Bu Yönetmelik hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.